

وزارت آموزش و پرورش

معاونت آموزش ابتدایی

دفتر آموزش دبستانی

«باسمه تعالی»

شیوه نامه درس پژوهی

سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

معلمان در ایجاد موقعیت و شرایط یادگیری برای دانش آموزان نقش اساسی دارند، ایشان برای ایفای این نقش حساس و مهم نیازمند کسب توانمندی های لازم در شناخت، بررسی و تحلیل شرایط آموزش و یادگیری هستند تا بتوانند فرآیندهای یاددهی-یادگیری را با استناد به یافته های علمی در محیط واقعی کلاس بهبود بخشند. مدیریت این فرآیند به عنوان یک وظیفه حرفه ای و تخصصی بر عهده معلمان است. پیچیدگی های این فرآیند از گذشته تا کنون زمینه را برای تعامل و هم اندیشی و پژوهش های مستمر فراهم نموده است. از سویی معلمان برای انجام مطلوب وظایف و مسئولیت های خود نیازمند اتخاذ تصمیماتی هستند که بسیاری از آنها مبتنی بر ویژگی ها، شرایط و اقتضائات کلاس درس می باشد. از این رو برای اینکه این تصمیمات پاسخگوی نیاز معلمان در کلاس درس باشند لازم است ضمن بهره گیری از یافته های علمی پژوهشگران، خود نیز در عمل به عنوان پژوهشگری فکور در تولید دانش و باز اندیشی شیوه های آموزش و یادگیری تلاش نماید تا از آن طریق به طور مداوم توان حرفه ای خود را رشد و ارتقاء دهند. برای رسیدن به این مهم آموزش و پرورش طی سالیان گذشته با اجرای برنامه هایی همچون جشنواره الگوهای مناسب تدریس، اقدام پژوهی و... که خوشبختانه در دوره هایی به آنها توجه شده، در تولید ادبیات مناسب در این خصوص تاثیر گذار بوده و اینک در ادامه این حرکت ارزشمند و رو به کمال، معاونت آموزش ابتدایی در صدد است با اجرای طرح درس پژوهی ضمن تلفیق نظریه و عمل، زمینه را برای به اشتراک گذاشتن دانش و تجربه معلمان در سطح مدرسه فراهم نموده و ظرفیت مدارس را برای تولید و به کارگیری دانش حرفه ای افزایش دهد و بیش از گذشته نقش خود را در تقویت آموزش و یادگیری و تبدیل مدارس به سازمان های یادگیرنده ایفا نمایند.

تعریف درس پژوهی

درس پژوهی یک رویکرد توسعه حرفه ای با پژوهش گروهی در کلاس درس است که طی آن معلمان با یکدیگر برای تدوین طرح درس، اجرا و مشاهده نتایج آن در جهت بهبود یادگیری دانش آموزان همکاری و مشارکت می نمایند.

اهداف

- ایجاد زمینه برای به اشتراک گذاشتن دانش و تجربه معلمان در مدرسه
- ارتقاء انگیزه معلمان در مطالعه منابع تخصصی برای توسعه دانش حرفه ای
- تسهیل شرایط شکل گیری سازمان یادگیرنده با گسترش فرهنگ یادگیری گروهی در مدارس
- ارتقاء دیدگاه معلمان در بهره گیری از روشهای علمی (نظریه ها) در تحلیل و بررسی پدیده های آموزش و یادگیری کلاس
- اصلاح و بهسازی مستمر آموزش با تمرکز و توجه به فرآیند یادگیری دانش آموزان

مراحل درس پژوهی

اندیشمندان و صاحب نظران گام ها و مراحل مختلفی برای درس پژوهی در نظر گرفته اند. در این جا چارچوبی که به نظر می رسد جامعیت بیشتری دارد مطرح می شود.

- ۱) تشکیل گروه
- ۲) تعیین مسئله و اهداف
- ۳) طراحی درس (تدوین طرح درس تحقیقاتی)
- ۴) تدریس اول و مشاهده
- ۵) گزارش گیری و ارزیابی تدریس اول
- ۶) تجدید نظر در طرح درس و اصلاح آن
- ۷) تدریس دوم و مشاهده (طرح درس اصلاح شده)
- ۸) ارزشیابی و بازاندیشی در فرآیند آموزش
- ۹) تکمیل گزارش درس پژوهی و به اشتراک گذاشتن نتایج

(۱) تشکیل گروه

۱-۱- در اجرای درس پژوهی برای ایجاد یک سازمان یادگیرنده در مدرسه و ایجاد ارتباط بین معلمان پایه های مختلف ، شورای معلمان مدرسه به عنوان یک گروه پژوهشی بزرگ عمل می کند که گروههای کوچکتر درس پژوهی در درون این گروه شکل می گیرد . گروه های درس پژوهی می توانند در مراحل مختلف چرخه درس پژوهی، شورای معلمان مدرسه را در کار خود مشارکت دهند و به این ترتیب ضمن آنکه اعضای گروه درس پژوهی از نقطه نظرات سایر معلمان مدرسه استفاده می کنند، یافته های پژوهشی گروه هم با معلمان مدرسه به اشتراک گذاشته می شود.

۱-۲- هر گروه درس پژوهی برای تامین تنوع دیدگاه ها معمولا از ۳ تا ۶ نفر از معلمان هم پایه تشکیل می شود که در آموزش و تدریس و فرآیندهای مربوط به آن دارای مسئله یا مسائل مشترک بوده و به دنبال شناسایی و انتخاب راه حل مناسب برای رفع و یا کاهش آن هستند .

تبصره: برای تشکیل گروه در صورت کافی نبودن تعداد معلمان در یک پایه تحصیلی ، سایر معلمان علاقمند در پایه های مختلف تحصیلی (ترجیحا معلمان پایه های نزدیک به هم) نیز برای موضوع درس پژوهی پایه مورد نظر مشارکت می نمایند.

۱-۳- گروه درس پژوهی باید خودگردان باشد و همه ی افراد از معلم با سابقه ی یک ساله گرفته تا معلمان با تجربه به صورت یکسان در آن شرکت کنند و نسبت به هم متعهد بوده و دانش و تجربه خود را با یکدیگر مبادله کنند.

۱-۴- برای هدایت فعالیت های گروه ، افراد نقش ها و مسئولیت های مختلفی را بر عهده می گیرند که در ادامه توضیح داده می شود.

تعیین نقش ها و مسئولیت ها:

در گروه درس پژوهی علاوه بر اینکه همه اعضا باید در تمام زمینه ها تشریک مساعی و همکاری کنند نقش های ویژه ای هم برای برخی افراد در نظر گرفته می شود که تقسیم بندی زیر می تواند راهگشای نقش ها و مسئولیت ها باشد.

الف) معلمان هم پایه :

معلمان یک پایه تحصیلی نقش اصلی را در تمام مراحل درس پژوهی اعم از تشخیص مسئله، تعیین اهداف، طراحی درس ، تدریس ، مشاهده و ارزیابی برعهده دارند .

ب) مسئول هماهنگی گروه درس پژوهی :

مسئولیت اصلی هماهنگ کننده گروه ، راهنمایی و نظارت بر فرآیند درس پژوهی می باشد که این فرد می تواند عضوی از گروه یا خارج از گروه و یا یک معلم با تجربه یا یک متخصص باشد . هماهنگ کننده نباید به اعضای گروه درس بدهد بلکه او ناظر و راهنما بر فرآیند است و این معلمان هستند که مالک و عامل فرآیند درس پژوهی هستند .

ج) صاحب نظران:

گروه درس پژوهی بنا به نیاز و ضرورت ، از افراد متخصص (کارشناسان ، معلمان تخصصی ، سرگروه های درسی یا اساتید دانشگاه در حوزه های برنامه ریزی درسی ، روانشناسی یادگیری ، روشهای تدریس و...) جهت راهنمایی اعضای گروه دعوت به عمل می آورد که در زمینه یک موضوع درسی خاص یا روشهای آموزش و یادگیری مهارت دارند . آنان اغلب محتوای کارشناسی شده ای را با خود برای جلسه برنامه ریزی به همراه می آورند . نقش دیگر این افراد متخصص و با تجربه این است که کار تک تک اعضای گروه درس پژوهی را با یک دیگر مرتبط می سازند. حضور این افراد اختیاری بوده و بستگی به امکان دسترسی گروه درس پژوهی به این افراد دارد و مبنای کار بر خود گردانی گروه و عدم وابستگی به کمک بیرونی می باشد .

د) نقش های اجرایی

این نقش ها می تواند توسط اعضای گروه و به صورت چرخشی در جلسات مختلف بر عهده گرفته شود .

یادداشت بردار : یادداشتهایی را از جلسه برمی دارد و آنها را کپی و در ابتدای جلسه بعد برای مرور مجدد در میان شرکت کنندگان توزیع می کند .

نگارنده : تصمیمات مهم گروه را روی تابلو یا مژیک یادداشت می کند تا همه بتوانند ببینند . (به خصوص در زمان بارش فکری گروه در باره اهداف و هنگام طراحی درس مفید است)

تایپیست : طرح درس و یا هر سند دیگر را در صورت نیاز تایپ می کند .

رابط / دبیر : در جهت فعالیت گروه با عوامل بیرونی ارتباط برقرار می کند . درخواست و هماهنگی برای جایگزین های معلمان را انجام می دهد . تاریخ ، زمان و مکان جلسات را به اعضا یادآوری می کند . اتاق جلسات و پذیرایی را سازماندهی می کند

۲. تعیین مسئله و اهداف

۱-۲- مسئله ای در فرآیند آموزش و یادگیری ذهن معلمان را به خود مشغول ساخته و آنها را بر می انگیزاند تا برای بهسازی آموزش با هم ، همیاری و مشارکت نمایند و به تولید راهکارها و ایده های نو بپردازند . در این مرحله گروه درس پژوهی با نگاهی انتقادی موقعیت تدریس و یادگیری را بر اساس ویژگی های مطلوب مورد بررسی قرار داده ، نقاط ضعف و دشواریها را در این زمینه مشخص می سازند .

۲-۲- دومین مرحله درس پژوهی تعیین هدف یا اهداف برای کاهش یا رفع مسئله اولویت دار گروه می باشد این اهداف بیانگر وضعیتی است که گروه با انجام مجموعه فعالیت های درس پژوهی به دنبال تحقق آن می باشد با شناسایی و تبیین اهداف آموزشی از کلی تا جزئی محور فعالیت گروه در مراحل بعدی یعنی طراحی درس ، و تدریس و مشاهده هم مشخص خواهد شد.

۳-۲- اهداف درس پژوهی را می توان به صورت یک هدف بلند مدت (مثل برانگیختن علاقه دانش آموزان به ریاضیات یا تقویت اعتماد به نفس دانش آموزان) و یک هدف کوتاه مدت (بهبود فهم دانش آموزان از چگونگی جمع کردن کسر ها با مخرج های نامساوی) بیان کرد.

۳. طراحی درس (تدوین طرح درس تحقیقاتی)

۳-۱- با مشخص شدن هدف، معلمان پس از تشکیل جلسه به برنامه ریزی و طراحی درس که یک فعالیت گروهی است اقدام نموده و موضوع درس پژوهی را با شیوه های مختلف از جمله مطالعه کتاب ها و منابع گوناگون، مقالات و بحث های گروهی مورد بررسی قرار داده، تا طرح درسی مناسب را برای دستیابی به اهداف مورد نظر آماده کنند.

۳-۲- برای تدوین طرح درس براساس رویکرد های آموزش و یادگیری از الگو های مختلفی استفاده می شود. اگر چه عناصر مشترک در بیشتر طرح درس ها یکسان است (هدف کلی، اهداف ویژه، فرایند تدریس، ابزار و روش تدریس، تعیین تکلیف و ارزشیابی) اما تفاوت هایی در سطح جزئیات وجود دارد. به پیوست نمونه ای از الگوی طراحی آموزشی پیشنهاد می گردد.

در این الگو معلمان به طور جمعی تلاش می کنند تا یک طراحی آموزشی با تعریف فعالیت های یادگیری ، عکس العمل های دانش آموز به فعالیت های یادگیری، فعالیت های معلم و نکات مورد ارزشیابی، انجام دهند و پیش نویس آماده شده طرح درس را برای دریافت بازخورد به شورای معلمان مدرسه ارائه کنند.

۴. اجرای تدریس اول و مشاهده

۴-۱- پس از تکمیل طرح درس ، یک نفر از اعضای گروه ،نسبت به اجرای آن اقدام می کند .

۴-۲- سایر اعضا ضمن مشاهده فرآیند اجرا، رفتار و عملکرد معلمان و دانش آموزان را در واکنش به فعالیت ها و موقعیتهای پیش بینی شده در طرح درس ثبت می نمایند . (ستونی به طرح درس تحت عنوان یادداشت های مشاهده اضافه می شود)

۴-۳- به منظور ارزیابی ،بازنگری و اشاعه، جریان تدریس و یادگیری به طرق مختلف مستند سازی می شود.

۵. گزارش گیری و ارزیابی تدریس اول

پس از اجرا وبعد از یک فرصت تنفس ، معلمان نشستی را برای بحث در باره تدریس و مشاهدات انجام گرفته برگزار می کنند . در این نشست ابتدا معلمی که تدریس را انجام داده در باره اینکه درس چطور پیش رفته و مشکلاتی که تشخیص داده توضیحاتی را ارائه می کند . سپس سایر افراد حاضر در جلسه اجرا، مشاهدات و نظرات خود را پیرامون نقاط قوت ، ضعف و پیشنهادات اصلاحی مطرح می نمایند.

۶. تجدید نظر در طرح درس و اصلاح آن

گروه پژوهشی بر اساس مشکلات شناسایی شده درمرحله اول تدریس ،تغییراتی درطرح درس ایجاد می کند. این تغییرات معمولاً بر اساس دشواری های یادگیری دانش آموزان که گروه در جریان مشاهداتشان متوجه آن شده اند انجام می شود . گروه ممکن است چندین بار برای بهسازی طرح درس و آماده شدن برای تدریس دوم جلسه تشکیل دهد .

۷. تدریس دوم و مشاهده (درس اصلاح شده)

طرح درس اصلاح شده به گروه دیگری از دانش آموزان تدریس می شود.تدریس دوم را ممکن است همان معلم قبلی انجام دهد ویا اینکه معلم دیگری این کار را برعهده گیرد.معمولاً همه معلمان مدرسه برای مشاهده درس اصلاح شده دعوت می شوند بعلاوه ممکن است مدیران منطقه و مدارس ، معلمانی از سایر مدارس و اولیای دانش آموزان نیز دعوت شوند .

۸. ارزشیابی و باز اندیشی فرایند آموزش

شورای معلمان مدرسه همگی در جلسه گزارش گیری و ارزیابی تدریس دوم شرکت خواهند کرد واین کار می تواند مطالب کلی تری را در حوزه آموزش ویادگیری پوشش دهد .

۹. تکمیل گزارش درس پژوهی و به اشتراک گذاشتن

مرحله آخر فرایند درس پژوهی است که طی آن گزارشی از عملکرد درس پژوهی بر روی درس مورد نظر آماده و با این کار ضمن مستندسازی فعالیت های گروه و نتایج کار آنها، دانش حرفه ای تولید شده توسط گروه درس پژوهی بازتاب داده شده و با دیگران تبادل می گردد. این تبادل دانش شامل ارائه گزارش توسط تیم به دیگران و دریافت و مطالعه گزارش های بازتابی دیگران توسط تیم درس پژوهی می شود. تیم درباره کل چرخه درس پژوهی بازتاب می دهد و گزارشی آماده می کند تا آنچه را که آموخته است با دیگران به اشتراک بگذارد.

گستره اجرای درس پژوهی

درس پژوهی در سال ۹۶-۹۵ متناسب با میزان تعهد استان ها در تفاهم نامه و نیز آمادگی مدارس به صورت داوطلبانه و با حضور معلمان مشتاق و متعهد اجرا می گردد.

اعتبارات مورد نیاز

اعتبارات مورد نیاز از محل اعتبارات تخصیصی معاونت آموزش ابتدایی و اعتبارات استانی قابل تأمین می باشد.

تقدیر از عوامل اجرایی

- تقدیر از اعضای گروه های درس پژوهی مدارس در منطقه براساس سهمیه اعلام شده
- تقدیر از اعضای گروه های درس پژوهی معرفی شده از مناطق به استان براساس سهمیه اعلام شده توسط استان
- تقدیر از اعضای گروه های درس پژوهی معرفی شده از استان ها به ستاد براساس سهمیه اعلام شده توسط ستاد

ساختار اجرایی

برای اینکه چارچوب حاصل از اجرای درس پژوهی در سطح کشور برای معلمان قابل استفاده باشد نیازمند ساختار و تشکیلات منسجمی برای برنامه ریزی و پیگیری امور آن می باشد که این ساختار براساس بخشنامه شماره ۱۷۴۴۷۱ مورخ ۹۰/۰۸/۰۲ در شیوه نامه گروه های آموزشی معین شده است. لذا سازماندهی عوامل اجرایی به شرح زیر می باشد:

اعضای شوراها و شرح وظایف آنها

شورای معلمان آموزشگاه

براساس بند ۴ از ماده ۱۵ آئین نامه اجرایی مدارس "بررسی و تبادل نظر پیرامون چگونگی افزایش اثربخشی روش های تدریس" بر عهده شورای معلمان می باشد. لذا اجرای درس پژوهی زیر نظر شورای معلمان مدرسه صورت می گیرد.

شرح وظایف

- حضور نماینده شورا در جلسات توجیهی منطقه
- برگزاری شورای معلمان و تبیین طرح درس پژوهی
- تشکیل گروه های درس پژوهی
- برنامه ریزی برای هماهنگی زمان و مکان جلسات درس پژوهی
- پیش بینی لازم برای کنترل کلاس هایی که معلمان گروه، کلاس های خود را برای مشاهده درس ترک کرده اند.
- هماهنگی برای دعوت از صاحب نظران و سایر مدعوین
- دریافت گزارش های درس پژوهی از گروه های مزبور و ارسال به منطقه
- تقدیر از اعضای گروه های درس پژوهی

شورای هماهنگی گروه های آموزشی منطقه

شورای هماهنگی گروه های آموزشی منطقه با تشکیل جلسات منظم و پیگیری امور محوله جهت اجرای مطلوب درس پژوهی اقدام می نماید.

شرح وظایف

- تهیه و ارسال دستور العمل منطقه ای به آموزشگاه ها
- انتخاب مدارس مجری براساس امکانات، توانایی ها و تمایلات معلمان و مدیران
- تشکیل جلسات توجیهی برای مدیران مدارس مجری
- آموزش مسئولین هماهنگی برای تشکیل و هدایت تیم درس پژوهی در مدرسه
- تشکیل کارگاه های آموزشی برای معلمان مدارس مجری
- نظارت بر حسن اجرای وظایف شورای معلمان در خصوص درس پژوهی
- دریافت گزارش های پایانی تیم های درس پژوهی و امکان سازی برای به اشتراک گذاشتن تجارب در بین معلمان منطقه (سمینار های درس پژوهی و ...)
- ایجاد کتاب الکترونیکی از پروژه های درس پژوهی برگزیده و امکان دسترسی تمام معلمان ایران به این منبع از طریق وب سایت منطقه
- داوری از آثار درس پژوهی (رعایت چارچوب و کیفیت آثار براساس نظر متخصصین و نظر سنجی از معلمان حاضر در همایش)
- و ارسال گزارش های برگزیده درس پژوهی به استان با توجه به سهمیه اعلام شده
- تقدیر شایسته از عوامل اجرای درس پژوهی در مدارس مجری

شورای هماهنگی گروه های آموزشی استان

شورای هماهنگی گروه های آموزشی استان با تشکیل جلسات منظم و پیگیری امور محوله جهت اجرای مطلوب درس پژوهی اقدام می نماید.

شرح وظایف

- تهیه دستور العمل اجرایی و ارسال آن به مناطق تابعه
- تخصیص و اعطای اعتبارات لازم به مناطق
- نظارت بر حسن اجرای وظایف شورای هماهنگی گروه های آموزشی منطقه ای در خصوص درس پژوهی
- پیش بینی کارگاه های آموزشی لازم برای معلمان و تامین مدرسان متخصص
- تدوین یک بانک جامع و یک پایگاه اطلاعاتی برای به اشتراک گذاری تجربیات موفق مناطق
- برگزاری همایش های استانی برای ارائه تجربیات موفق مناطق
- داوری از درس پژوهی (رعایت چارچوب و کیفیت طرح براساس نظر متخصصین و فرم داوری) و ارسال گزارش های برگزیده درس پژوهی به دبیرخانه با توجه به سهمیه اعلام شده
- تقدیر از عوامل اجرایی درس پژوهی مناطق

شورای برنامه ریزی گروه‌های آموزشی دفتر دبستانی

شورای برنامه ریزی گروه‌های آموزشی دفتر دبستانی باتشکیل جلسات منظم و پیگیری امور محوله جهت اجرای مطلوب درس پژوهی اقدام می نماید.

شرح وظایف

- تهیه دستور العمل اجرایی طرح درس پژوهی و راهنمای معلم و ارسال آن به استان ها
- تعیین دبیرخانه طرح و نظارت بر فعالیت های آن
- تعیین شرح وظایف و اختیارات دبیرخانه کشوری طرح
- برنامه ریزی برای آموزش نیروی انسانی (کارشناسان، مدیران و معلمان)
- تصمیم گیری جهت تأمین اعتبار لازم
- نظارت بر حسن اجرای وظایف شورای هماهنگی گروه های آموزشی استانی در خصوص درس پژوهی
- ایجاد زمینه برگزاری همایش کشوری از درس پژوهی های منتخب استان ها
- برنامه ریزی برای تشویق معلمان و مدیران در اجرای طرح های موفق

جدول زمان بندی پیشنهادی برای اجرای طرح درس پژوهی سال تحصیلی ۹۵-۹۶

ردیف	عناوین	ماه	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم
۱	ارسال شیوه نامه اجرایی به استان ها	آبان				*
۲	تشکیل شورای استانی و ارسال دستور العمل به مناطق	آذر		*		
۳	تشکیل شورای منطقه ای و ارسال دستورالعمل به مدارس	آذر		*		
۴	برگزاری جلسه توجیهی مدیران و کارشناسان	آذر			*	
۵	تشکیل شورای معلمان آموزشگاه	آذر			*	
۶	آموزش هماهنگ کنندگان گروه های درس پژوهی	آذر				*
۷	فعالیت درس پژوهی در مدارس و بازدید از فرایند اجرای طرح توسط شورای منطقه ای و استانی	دی	*	*	*	*
		بهمن	*	*	*	*
		اسفند	*	*	*	*
۸	جمع بندی و معرفی گزارش های درس پژوهی به منطقه	فروردین				*
۹	برگزاری نشست علمی درس پژوهی به منظور تبادل نظر و اشتراک تجارب زیست شده با حضور معلمان مدارس مجری	اردیبهشت			*	*
۱۰	معرفی طرح های منتخب به استان و تقدیر از معلمان و سایر مجریان درس پژوهی	اردیبهشت			*	
۱۱	برگزاری سمینار درس پژوهی استانی و تقدیر از اعضای گروه های درس پژوهی و معرفی پروژه های منتخب بر	خرداد	*			
۱۲	برگزاری همایش کشوری علمی ترویجی با رویکرد فرهنگ سازی و نهادینه کردن درس پژوهی و برگزاری نمایشگاهی	شهریور		*		

چارچوب پیشنهادی طراحی آموزشی درس پژوهی

الف) موضوع درس:

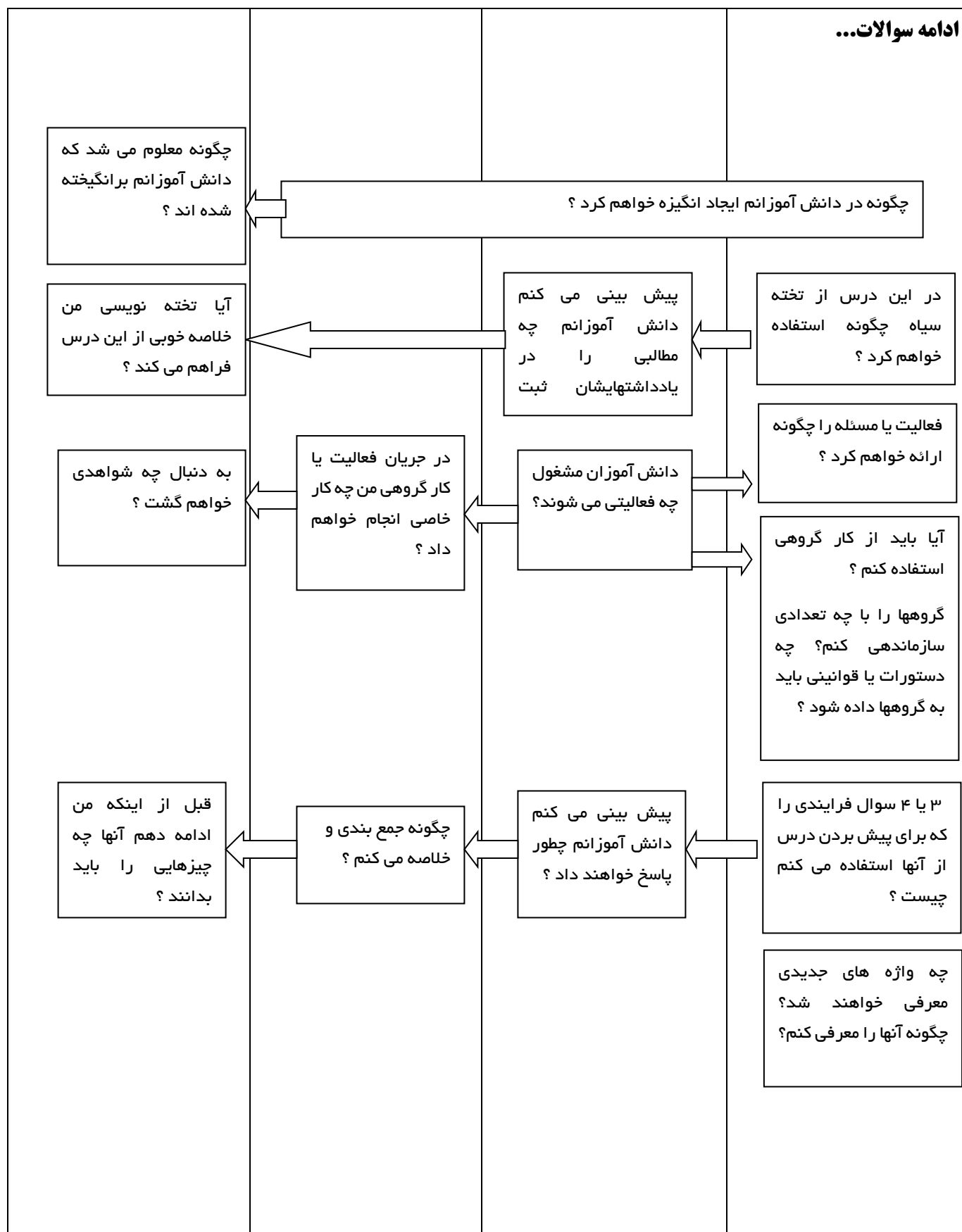
ب) اهداف درس:

ج) فرآیند تدریس:

گروه درس پژوهی بر اساس فرآیندهای ذکر شده در این جدول نسبت به طراحی و اجرای درس مورد نظر اقدام می نماید.

اهداف و روش های ارزشیابی (تکوینی)	پاسخ معلم به واکنش های دانش آموزان / مواردی که باید به خاطر داشته باشید	مراحل درس / فعالیتهای یادگیری و پرسشهای کلیدی و تخصیصی زمان	فعالیت های دانش آموز / واکنش ها یا پاسخ های پیش بینی شده از دانش آموزان
این ستون اهدافی را که در هر بخش از درس و هر فعالیت یا مسئله بر آن تمرکز دارید توصیف می کند . همچنین در این بخش باید توصیفی ملموس و واقعی ارائه کنید مبنی بر اینکه چگونه تعیین می کنید به هر کدام از این اهداف دست یافته اید.	این ستون مربوط به یاد آوری چیزهایی است که شما در جریان درس باید انجام دهید یا انجام ندهید همچنین سایر تذکرات لازم برای خودتان را در این ستون قرار دهید . همچنین ، از آنجایی که پاسخ ها و واکنش های دانش آموزان را پیش بینی نموده اید (ستون قبلی) این ستون فرصتی را فراهم می آورد تا شما بتوانید کار را از آغاز تا پایان بسنجید و ببینید که چطور می توانید با استفاده از پاسخ ها و واکنش های دانش آموزان و ترکیب آنها یک تجربه واقعی یادگیری در کلاستان بسازید.	این ستون آنچه را که دانش آموزان در جریان درس انجام خواهند داد و واکنشها یا پاسخهای احتمالی آنان را به پرسش ها و مسائلی که شما ارائه می کنید توصیف می کند.	این ستون به طور معمول بر اساس ترتیب بخش های مختلف درس چیدمان می شود (مثلا آماده سازی سازی و شروع ، درگیری و ادامه ، جمع بندی ، بسط یا کاربردها و غیره) این ستون باید شرح پرسشها و یا فعالیت های کلیدی در نظر گرفته شده برای پیشبرد درس از هر مرحله به مرحله دیگر را هم در بر داشته باشد.
باید به دنبال چه چیزهایی باشم تا بفهمم که به اهدافم دست پیدا نموده ام.	آیا چیز خاصی هست که لازم باشد انجام آن را به خاطر داشته باشم ؟ چیزی هست که باید به دانش آموزانم یاد آوری کنم ؟	چه انتظاراتی از دانش آموزانم دارم ؟ آنها چگونه پاسخ خواهند داد ؟	سوالات راهنما برای اعضای گروه درس پژوهی: این درس چطور باید به پیش برود و تمام شود؟ (چقدر وقت باید صرف آن کنم ؟)

ادامه سوالات...

ادامه سوالات...

چه مواد و یا عوامل
بصری نیاز دارم ؟ یک
فهرست بنویسید .
موقع استفاده چگونه
مواد را در اختیار
دانش آموزانم قرار
خواهم داد ؟

دانش آموزانم ممکن
است از چه راههایی
از این مواد استفاده
کنند؟

چه چیزهایی را از
قبل در باره نتیجه
استفاده از این مواد
بر درک و فهم و تفکر
دانش آموزان می
دانم ؟

چگونه می توانم
درس را در جهت
کاستن یا به حداقل
رساندن آنها به پیش
برم ؟

دانش آموزان ممکن
است چه کج فهمی
هایی پیدا کنند؟

چگونه باید به هر
کدام از این تصورات
غلط پاسخ دهم ؟

چگونه کسب اطلاع
کنم که دیگر کج
فهمی نداریم ؟

باید مواظب باشم که در
دام چه مشکلاتی در
تدریس نیفتم؟ باید
نگران چه چیزهایی
باشم؟

مطمئن باشم که این را
نخواهم گفت : "....."

یا این کار را انجام
نخواهم داد : "...."

چگونه درس را به پایان
خواهم رساند ؟

در پایان این درس
دانش آموزان چه
چیزهایی را باید آموخته
باشند ؟ من چطور بدانم
که آنها این مطالب را
آموخته اند ؟

نشانی لینک دبیرخانه کشوری درس پژوهی ابتدایی شهر تهران :

<https://telegram.me/dabirlessonstudy>

معاونت آموزش ابتدایی

اداره تکنولوژی و گروههای آموزشی ابتدایی شهر تهران